

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/302/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711214866
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2012:5711214866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

O. E., O..X.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí rodiny Martin, dieťa rodičov, matky G. E., E.. B., O..X.X.XXXX, bytom M. XXXX/X, U. a otca E. E., O..XX.X.XXXX, trvale bytom U. U., v súčasnosti Š.. O. XX u V.. L. V., maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú takto

rozhodol:

Otec je p o v i n ň ý platiť na maloletú O. E., O..X.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 200,- Eur mesačne od 1.11.2011 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.11.2011 do 30.6.2012 v celkovej výške 640,- Eur súd otcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 25,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 7C/71/10-15 zo dňa 22.4.2010 vo výroku o výživnom na maloletú O. E..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom osobne podaným na tunajšom súde dňa 21.11.2011 matka žiadala zmeniť rozsudok tak, že výživné pre dcéru O. sa počnúc dňom právoplatnosti zvyšuje zo 120,- Eur na 220,- Eur, nakoľko od poslednej úpravy nastali podstatné zmeny, ktoré odôvodňujú potrebu jeho úpravy. Uviedla, že maloletá navštevuje 7. triedu, chcela by navštevovať krúžky, vzhľadom na finančné problémy si to nemôže dovoliť. Platí jej životnú poisťku, telefón a sporenie. Počas manželstva otec spôsobil finančné dlžoby až do takej miery, že si musela vybaviť v banke úvery, aby zabránila strate ich 2-izbového bytu, ktoré mesačne spláca 300,- Eur. Pri vybavovaní jej otec sľúbil, že bude prispievať ľubovoľnou mesačnou čiastkou, tento sľub nedodržiava. Jej príjem je aj s nadčasmi, ktoré je nútená odpracovať, aby mala na poplatky a stravu. Otec má ďalší príjem ako futbalový rozhodca.

Otec v písomnom vyjadrení nesúhlasil s návrhom a žiadal jeho zamietnutie, pretože je neopodstatnený. Uviedol, že na dcéru pravidelne prispieva 120,- Eur a prispieva na oblečenie, lieky, okuliare, prispieval aj na sviatky, patria tam aj Vianoce. Pravidelne si ju bráva každý víkend, aj v týždni, venuje sa jej maximálne, chodí s ním na dovolenky, do aquaparku, kina, plaváreň, kúpalisko, koncerty. Keď bola chorá, bol s ňou u doktorky a zakúpil jej lieky a vitamíny. Keď mu zavolá, že niečo potrebuje, snaží sa jej vyjsť v ústrety, prispel jej na ošetrovanie psa, v letných mesiacoch chodia korčuľovať, bicyklovať sa. Okrem neho jej kupuje oblečenie jeho mama. Na krúžky ju chcel voziť osobe, ale dcéra nemá o žiaden šport záujem. Keď bývali v spoločnej domácnosti, chodili spolu na tenis, nevie z akých dôvodov prestala chodiť, keď sa dohodli, že časť výživného pôjde na poplatky na tenis. Matka po odsťahovaní z domu sa vyjadrila, že sa bude mať s novým priateľom konečne lepšie a tak si myslel, že peniaze nepotrebuje a o spoločnú domácnosť sa delí s priateľom, ktorý aj v súčasnosti tam býva. Všetko zariadenie ponechal matke, väčšina bola nadobudnutá z jeho úspor za slobodna. Jeho mesačný príjem cca 700,- Eur je s nadčasovými hodinami, za minulý rok skoro 500 hodín. Čo sa týka futbalu, jeho príjem za rok 2011 bol 848,- Eur, z neho musel zaplatiť 156,- Eur za rozhodcovské dresy, zakúpiť kopačky 39,90 Eur, cesty na zápasy si hradí sám, v priemere 10,- Eur na víkend. Okrem toho chodí každý rok na zimný a letný seminár a kondičné preskúšanie, ktoré si hradí sám a sú povinné, činí to cca 40,- Eur, čistý príjem z futbalu je mesačne 33,- Eur. Z podania návrhu je veľmi prekvapený, pretože sa dozvedel, že matka aj s priateľom si šetria na zahraničnú dovolenku, tým pádom núdzou netrpia. Pripadá mu to ako pomsta za to, že si dovoľil pýtať potvrdenia za zakúpenie oblečenia s jeho polovičným príspevom, dátum zakúpenia sa zhoduje s dátumom podania návrhu na zvýšenie výživného. Na dovolenke si dcéra chcela zakúpiť darčeky pre potešenie zo svojich peňazí, ktoré mala so sebou. Povedala, že mu neskôr peniaze vráti, ale sľub nedodržala, pričom vedel, že má peniaze, bolo mu nepríjemné pýtať peniaze od vlastnej dcéry. Bol z toho prekvapený, lebo jej aj on zakúpil darčeky, bral to ako využívanie.

Na pojednávaní matka zotrvala na návrhu, pomery sa nezmenili, pracuje na tri zmeny a okrem toho pracuje na dohodu za mzdu 3,- Eur za hodinu. Dcéra je alergička, máva angíny, sporí jej a platí životné poistenie. S otcom sa stretáva, dostáva darčeky, vlni v lete boli týždeň v Štúrove.

Otec zotrval na zamietnutí návrhu, lebo mu to finančne nevychádza. Býva u priateľky, robí na dve zmeny. Splatil dve exekúcie, na ktoré mu požičali jeho rodičia a teraz im to spláca. Vlni mal vyšší príjem, lebo mal nadčasy spolu 454,15 hodín, v tomto roku 129,45 hodín.

Kolízny opatrovník doporučil zvýšenie výživného. Na základe vykonaného dokazovania je otec na tom lepšie ako matka, zaťaženie otca splácaním pôžičky z nebankových subjektov nemá vplyv na určenie zvýšeného výživného, bral si ich z nebankových subjektov a na to nemôže maloleté dieťa doplácať.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými rodičmi a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 7C/71/2010. Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletej nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7C/71/10-15 zo dňa 22.4.2010 súd manželstvo rozviedol, mal. O. zveril do výchovy a opatery matke, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mesačne po 120,- Eur počínajúc dňom právoplatnosti rozvodu, t.j. 23.4.2010. V tom čase rodičia žili v jednom byte, otec hral hazardné hry, stávkovoval, mal požičaných viac ako 100.000,- Sk a rôzne exekúcie, domácnosť fungovala z príjmu matky. Táto bola zamestnaná v Ecco Slovakia, a.s., Martin a za obdobie od októbra 2009 do marca 2010 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 605,63 Eur. Otec bol zamestnaný v Neografia, a.s., Martin a mal za rovnaké obdobie priemernú čistú mesačnú mzdu 627,76 Eur. Mal. O. nemala ani 11 rokov, bola žiačkou 5. triedy základnej školy.

V súčasnosti je matka zamestnaná u toho istého zamestnávateľa ako operátorka vo výrobe na tri zmeny, za rok 2011 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 648,49 Eur a 621,28 Eur za prvých 5 mesiacov roka

2012. Pracuje aj od júla tohto roka na dohodu s dohodnutou mzdou 3,- Eur na hodinu. Bývajú s maloletou v bývalom spoločnom 2-izbovom byte v jej osobnom vlastníctve, mesačne platí spoločenstvu vlastníkov bytov 125,- Eur, elektrinu 30,- Eur, plyn 6,- Eur, rozhlas a televízia 4,64 Eur, káblovú televíziu 9,13 Eur, internet 10,62 Eur, ročne daň z nehnuteľnosti 10,55 Eur a komunálny odpad 25,07 Eur na osobu za rok 2012, predtým 20,- Eur. Do vlastníctva byt získala tým, že jej ho darovali rodičia otca (boli vlastníci bytu) potom ako vyplatila úver v OTP banke, ktorý teraz mesačne spláca 287,39 Eur za poskytnutú bezúčelovú flexihypotéku vo VÚB banke.

Mal. O. je žiačkou Evanjelickej základnej školy v Martine, kde skončila 7. triedu. Výdavky sú polročne na školné 150,- Eur, resp. 180,- Eur od septembra 2012, mesačne na stravu do 20,- Eur, čo platí otec, od marca do júna spolu zaplatil 39,15 Eur a na cestovné MHD 12,- Eur. Na začiatku školského roka sú výdavky na základné školské potreby a pomôcky a na rodičovský fond 15,- Eur. V priebehu roka nechodila na podujatia organizované školou pre nedostatok finančných prostriedkov. Matka jej platí mesačne mobilný telefón 4,- Eur, životné poistenie v ČSOB poisťovni 15,97 Eur a sporenie v OTP banke 9,96 Eur. Rekreačne sa venuje bicyklovaniu a kolieskovému korčuľovaniu. Je sledovaná v alergologickej a imunologickej ambulancii, celoročne denne užíva liek Aerius. Býva častejšie chorá, máva angíny, užíva antibiotiká a na zlepšenie imunity vitamíny.

Otec je stále zamestnaný u toho istého zamestnávateľa v pracovnom zaradení tlačiar, za rok 2011 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 891,15 Eur a 904,15 Eur za prvých 5 mesiacov roka 2012. Okrem toho na dohodu o pracovnej činnosti uzavretú na rok 2011 a 2012 pracoval v Alfa print, s.r.o., Martin, naposledy pracoval v marci 2011 a mal čistý príjem 22,63 Eur. Rovnako má na dobu určitú od 23.3. do 30.11.2012 uzavretú dohodu

o pracovnej činnosti so Stredoslovenským futbalovým zväzom Banská Bystrica, kde mal za obdobie apríl až jún priemerný príjem 122,67 Eur. Býva v 3-izbovom družstevnom byte priateľky V. L. V. spoločne s jej 20-ročným nezamestnaným synom Z.Š., ktorej prispieva na byt 100,- Eur a na stravu 200,- Eur. Mesačne výdavky sú nájomné 137,50 Eur, Platí si mesačne mobilný telefón cca 35,- Eur, životné a úrazové poistenie v ČSOB poisťovni 23,- Eur. Spláca rodičom mesačne 150,- Eur pôžičku poskytnutú vo februári 2011 vo výške 5.845,70 Eur na vyplatenie dlhu BL Finance, predtým Ge Money, bola vedená exekúcia. S maloletou sa pravidelne stretáva od piatku poobede do soboty pred obedom, na narodeniny, meniny a Vianoce dostáva darčeky, v auguste 2011 boli na dovolenke v Štúrove, kde otec zaplatil spolu pre 4 osoby 300,- Eur.

Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú, matka vlastní byt, v ktorom s maloletou dcérou bývajú, otec nevlastní žiadny majetok, používa osobné motorové vozidlo jeho rodičov Ford K.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú Ninu je čiastočne dôvodný a preto mu sčasti vyhovel, zvýšil výživné zo 120,- Eur o 80,- Eur na 200,- Eur mesačne a otca zaviazal splácaním vzniknutého nedoplatku v primeraných splátkach. Výživné v takejto výške považoval za primerané a optimálne k zvýšeniu odôvodnených potrieb mal. O., ale aj zodpovedajúce možnostiam a schopnostiam povinného otca.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a duševný vývoj dieťaťa.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v apríli 2010 v čase rozvodu s okolnosťami v čase súčasného rozhodnutia mal preukázané, že v priebehu času za viac ako dva roky došlo k takej zmene pomerov oprávnenej maloletej aj povinného otca, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného na mal. O.. S pribúdajúcim vekom, rastom, fyzickým a psychickým vyspíevaním a tiež v dôsledku stúpania cien tovarov a služieb sa zvýšili výdavky na základné hmotné potreby ako sú strava, oblečenie, obuv, hygienické a kozmetické potreby a na ďalšie dôležité a nutné, spojené s plnením povinnej školskej dochádzky na druhom stupni v súkromnej škole. Výdavky sú vyššie o školné, ktoré od ďalšieho školského roka bude ešte vyššie, zvýšenú náročnosť štúdia a rozšírenie predmetov, o dopravu a stravu. Nezúčastňuje sa rôznych podujatí organizovaných školou, lebo matka si ich platenie nemôže dovoliť. Z podobného dôvodu sa nevenuje ani žiadnym finančne náročným voľnočasovým aktivitám, preto prestala aj s tenisom. Napríklad priemerná ročná miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien dosiahla v júni 2012 hodnotu 4,1% podľa údajov Štatistického úradu SR a medziročná miera inflácie hodnotu 3,7%. Index nárastu spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka (prvý polrok) je pri potravinách 103,2, pri odevoch a obuvi 102,1, pri bývaní, vode, elektrine a plyne 104,8, pri doprave 107,6 na 108, pri zdraví 104,6, pri rekreácii a kultúre 101,2, pri vzdelávaní 105,8, pri rozličných tovaroch a službách 104. V júni 2012 v porovnaní s júnom 2011 boli spotrebiteľské ceny vyššie v úhrne o 3,6 %, vzrástli ceny v odboroch doprava o 6,7 %, vzdelávanie o 6 %, zdravie o 5,2 %, bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá o 4,4 %, potraviny a nealkoholické nápoje, rozličné tovary a služby zhodne o 3,9 %, rekreácia a kultúra o 1,5 %, v priemere za I. polrok v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2011 vzrástli v úhrne o 3,7 %. Potom zvýšenie výživného o 80,- Eur mesačne, o 2/3-iny pôvodného výživného je primerané a zodpovedajúce tomu, čo má prispievať otec. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo ona sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na potrebách maloletej a plní si vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním jej každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, tak potom je to optimálna suma pre zabezpečenie odôvodnených potrieb.

Zmena nastala aj u rodičov. Obidvom sa zvýšil príjem, matke len o 15,65 Eur a otcovi o 263,39 Eur. Nebolo by spravodlivé, aby sa na zvýšených výdavkoch mal. O. podieľala len sama zo zvýšeného príjmu, keď si plní vyživovaciu povinnosť okrem finančného zabezpečenia aj osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním jej každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby.

Otec má okrem zvýšeného príjmu zo zamestnania aj príjem za činnosť futbalového rozhodcu v priemere v tomto roku 122,67 Eur mesačne, z ktorého si musí financovať aj výdavky spojené s výkonom tejto funkcie. Zvýšenie výživného o 80,- Eur nie je ani jednou tretinou zo zvýšenia jeho mzdy a predstavuje z jeho celkového príjmu ani nie jednu pätinu. Súd je presvedčený, že je v takej finančnej situácii, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť z príjmu cca 1.000,- Eur zvýšené výživné 200,- Eur a splácať aj zameškané výživné 25,- Eur. Jeho príjem je taký, že bez problémov je schopný zabezpečiť potreby seba a nepochybne odôvodňuje aj platenie zvýšeného výživného na mal. O.. Nie je pre rozhodnutie dôležité či otec dosiahol príjem aj nadčasmi v práci a ďalšou aktivitou, ale že ho reálne má. Súd nezobral do úvahy splácanie pôžičky rodičom, lebo ide o jeho zavinenie, keď si v minulosti peniaze požičiaval a potom ich prehrál v herniach na rôzne hry a stávky. Vyživovacia povinnosť k maloletej je prvoradá a má prednosť pre ostatnými výdavkami, je jeho hlavnou povinnosťou najprv platenie výživného, hierarchia jeho výdavkov nemôže byť v rozpore so záujmom maloletej dcéry. Pri rozhodovaní nebolo možné nechať bez povšimnutia a kladne hodnotiť skutočnosť, že otec sa s dcérou pravidelne skoro každý víkend stretáva, nejde ani o jeden celý deň s prespaním, vtedy zabezpečuje jej potreby, dostáva darčeky, oblečenie a boli spolu vlni aj na dovolenke. Je potrebné v tejto súvislosti uviesť, že takéto správanie otca možno považovať za štandardný prístup každého rodiča k plneniu jeho rodičovských práv a povinností, ktoré nemôžu byť obmedzené len na platenie súdom určeného výživného.

U obidvoch rodičov prihladol na výdavky bývania, matka ich platí sama a otec sa na nich podieľa spolu so svojou priateľkou a na to, že na výdavkoch mal. O. sa podieľa aj štátna sociálna dávka forme prídavku na dieťa 22,54 Eur.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil finančné možnosti otca, ale aj zvýšené potreby mal. O.. Výživné zvýšil od 1.11.2011, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že výživné sa platí mesačne, povinnosť rozhodnúť odo dňa podania návrhu je pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 640,- Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným (zvýšenie o 80,- Eur krát 8 mesiacov) a umožnil mu ho splácať v splátkach po 25,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, ktoré považoval za primerané vzhľadom k jeho celkovej situácii a uspokojovaniu jeho potrieb, zodpovedá jeho súčasným možnostiam, bude ho splácať 26 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).